

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ด. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๑๕๓๐/๒๕๕๙
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๐๗/๒๕๖๒

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๓๐ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ระหว่าง { นางมูล ชินชัย ผู้ฟ้องคดี
เทศบาลนครเชียงราย ที่ ๑
นายกเทศมนตรีนครเชียงราย ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ
อันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๕๐/๒๕๕๙
หมายเลขแดงที่ ๓๑๕/๒๕๕๙ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองเชียงใหม่)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของรถยนต์โดยสาร หมายเลขทะเบียน
๑๐ - ๑๙๒๘ เชียงราย เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีได้ให้นายสมศักดิ์ ชินชัย
สามีของผู้ฟ้องคดีขับรถยนต์คันดังกล่าวออกมารับจ้าง เวลาประมาณ ๑๙.๔๕ นาฬิกา
นายสมศักดิ์ได้นำรถยนต์ไปจอดไว้บริเวณด้านหน้าธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)
ในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นสถานที่ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดไว้สำหรับ
เป็นที่จอดรถโดยมีการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมการใช้บริการ ในระหว่างที่จอดรถยนต์อยู่นั้น
ต้นไม้ที่อยู่ในความดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้โค่นล้มทับรถยนต์ของผู้ฟ้องคดี เป็นเหตุ

/ให้รถยนต์...

ให้รถยนต์ของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีได้มอบอำนาจให้นายสมศักดิ์ยื่นคำร้องขอเงินค่าทดแทนความเสียหายจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือเทศบาลนครเชียงราย ที่ ชร ๕๒๐๐๗.๓/๕๖๔๙ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แจ้งปฏิเสธการชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือเทศบาลนครเชียงราย ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือที่ ชร ๕๒๐๐๗.๓/๖๑๕๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือเทศบาลนครเชียงราย ที่ ชร ๕๒๐๐๗.๓/๖๑๕๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นค่าซ่อมแซมรถยนต์ เป็นเงินจำนวน ๑๙,๒๕๐ บาท ค่าขาดประโยชน์ระหว่างรอซ่อมแซมรถยนต์จำนวน ๓๗ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ โดยคิดค่าขาดประโยชน์วันละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๓๗,๐๐๐ บาท ค่าเดินทางไปและกลับจากที่อยู่ปัจจุบันถึงศาลปกครองเชียงใหม่เพื่อยื่นคำฟ้องและเดินทางมาฟังคำพิพากษาจำนวน ๒ ครั้ง ครั้งละ ๒,๐๐๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๖๐,๒๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับจากวันฟ้องเป็นต้นไป

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การว่า นายสมศักดิ์ ชิโนชัย สามีของผู้ฟ้องคดีได้ขับรถมาจอดไว้บริเวณด้านหน้าธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) ถนนหน้าผา ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยจอดใกล้กับต้นไม้ขณะเกิดเหตุมีพายุฝนลมแรง ทำให้ต้นไม้หักโค่นล้มลงมาทับรถยนต์ของผู้ฟ้องคดีกรณีจึงถือเป็นเหตุสุดวิสัยที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่อาจป้องกันความเสียหายได้ นอกจากนี้บริเวณถนนที่เกิดเหตุ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ปลูกต้นไม้ยืนต้นเอาไว้ ซึ่งต้นไม้ที่หักโค่นเป็นไม้เนื้อแข็ง ลำต้นมีขนาดใหญ่พอสมควร กิ่งไม้และใบไม้มีหนาทึบมาก ไม่มีลักษณะของกิ่งไม้แห้ง จึงมีความแข็งแรง หากไม่มีพายุฝนแรงดังที่เกิดขึ้นในคดีพิพาท ก็ไม่มีทางที่จะหักโค่นและล้มลงมาเองได้ อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ใช้ความระมัดระวังในการจัดการ

/ดูแลสถานที่...

ดูแลสถานที่ดังกล่าวแล้ว แต่เนื่องจากขณะเกิดเหตุมีพายุฝนฟ้าคะนอง ผู้ฟ้องคดีจึงต้องระมัดระวังรักษาทรัพย์สินของตนเองมากกว่าปกติ สำหรับค่าขาดประโยชน์ระหว่างรอการซ่อมแซมรถยนต์ที่ผู้ฟ้องคดีขอมานั้น ไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่าผู้ฟ้องคดีขาดประโยชน์อย่างไรและได้รับความเสียหายอะไรบ้าง ดังนั้น เมื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากการกระทำละเมิดหรือการปล่อยปละละเลยของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า ลมฝนที่เกิดขึ้นในวันเกิดเหตุไม่ถือเป็นเหตุสุดวิสัยที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่อาจป้องกันความเสียหายได้ เนื่องจากต้นไม้ที่โคนล้มทับรถยนต์ของผู้ฟ้องคดีเป็นต้นไม้ที่มีแต่รากผุ่ย ไม่มีรากแก้วซึ่งเป็นส่วนที่ยึดลำต้นให้มีความมั่นคงแข็งแรง ประกอบกับสถานที่ปลูกต้นไม้โดยรอบเป็นคอนกรีต รากต้นไม้จึงขยายออกไปได้ยากมาก หากผู้ดูแลต้นไม้ได้พิจารณาถึงสถานที่ปลูกต้นไม้ และลักษณะของต้นไม้ที่ไม่มีรากแก้วแล้ว จะต้องใช้ความระมัดระวังและดูแลเป็นพิเศษ นอกจากนี้ ต้นไม้ต้นอื่นบริเวณใกล้เคียงหลายต้นไม่ได้โคนล้มและเสียหาย อีกทั้งอาคารบ้านเรือนที่อยู่ใกล้เคียงก็ไม่ปรากฏความเสียหายเช่นกัน และเมื่อพิจารณาหนังสือสถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงราย ที่ ทก ๐๔๐๙.๐๐๕/๑ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ระบุว่าถึงสภาพอากาศในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ สถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงราย (กลุ่มงานอากาศเกษตร) ตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ช่วงเวลา ๒๐.๓๓ นาฬิกา ถึงเวลา ๒๒.๑๐ นาฬิกา และ ณ บริเวณท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวง ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ช่วงเวลา ๒๐.๔๓ นาฬิกา ถึงเวลา ๒๒.๑๐ นาฬิกา ซึ่งหนังสือดังกล่าวไม่ได้รับรองหรือระบุว่าถึงสภาพอากาศว่า เกิดพายุฝนฟ้าคะนองอย่างรุนแรงจนถึงขนาดเป็นเหตุสุดวิสัย ดังนั้น หากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอย่างสม่ำเสมอและได้ใช้ความระมัดระวังอย่างวิญญูชนแล้ว ต้นไม้ดังกล่าวคงไม่ล้มทับรถยนต์ของผู้ฟ้องคดี ประกอบกับช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงฤดูฝน ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงมีหน้าที่ต้องตัดแต่งกิ่งไม้ที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ดีและมั่นคงแข็งแรง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองละเลยไม่ดำเนินการ ดังจะเห็นได้จากต้นไม้ที่โคนล้มมีกิ่งจำนวนมาก หากลมพัดย่อมมีความเสี่ยงที่จะล้มลงมาได้ และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้จัดให้บริเวณดังกล่าวเป็นที่จอดรถยนต์โดยมีการเก็บค่าบริการ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงต้องดูแลต้นไม้บริเวณดังกล่าวเป็นพิเศษ กรณีที่มีฝนฟ้าคะนอง โดยผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอาจจัดทำป้ายแจ้งเตือนผู้ใช้บริการ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง

/ก็ไม่ได้...

ก็ไม่ได้ดำเนินการ สำหรับค่าขาดประโยชน์จำนวน ๓๗ วัน วันละ ๑,๐๐๐ บาท นั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้นำรถยนต์ที่เสียหายเข้าซ่อมแซมที่ศูนย์บริการช่าง เลขที่ ๗๐ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลเมืองราย อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย และไปรับรถยนต์ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ ใช้เวลาซ่อมแซมทั้งหมด ๓๗ วัน ซึ่งผู้ฟ้องคดีและครอบครัวได้ใช้รถยนต์คันดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพรับจ้างรับส่งผู้โดยสารเส้นทางอำเภอขุนตาลไปยังตัวเมืองเชียงราย และตัวเมืองเชียงรายถึงอำเภอขุนตาล โดยใช้เส้นทางจังหวัดเชียงราย อำเภอเวียงชัย อำเภอพญาเม็งราย และอำเภอขุนตาล รั้ววันละ ๔ รอบ (ไป - กลับ) คิดค่าโดยสารเริ่มต้นที่ ๑๐ บาท ถึง ๕๐ บาท และค่าระวางสิ่งของตามขนาดตั้งแต่ ๓๐ บาท ถึง ๕๐๐ บาท ซึ่งแต่ละรอบเมื่อหักค่าน้ำมันและค่าธรรมเนียมแล้ว จะเหลือรอบละ ๓๐๐ บาท ถึง ๕๐๐ บาท

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การเพิ่มเติมว่า ต้นไม้ที่หักโค่นอยู่ริมถนนสาธารณะห่างจากอาคารพาณิชย์สามชั้น โดยต้นไม้มีระยะห่างระหว่างกันประมาณ ๓ ถึง ๔ เมตร สภาพต้นไม้แข็งแรง ใบมีสีเขียวสด ไม่เหี่ยวแห้ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ใช้ความระมัดระวังตรวจตราติดตั้งกิ่งไม้บริเวณที่เกิดเหตุเป็นประจำ เนื่องจากทุกวันเสาร์ตอนเย็นจนถึงเที่ยงคืน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ใช้ถนนขนถ่าย บริเวณสถานที่เกิดเหตุ เป็นถนนคนเดิน โดยมีการนำสินค้ามาขายบริเวณทางเท้าตลอดแนวยาวทั้งสาย หากสภาพกิ่งไม้มีลักษณะรกรงรังหรือเหี่ยวแห้งจนน่าจะเป็นอันตรายต่อประชาชน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะดำเนินการตัดแต่งทุกสัปดาห์ ในวันเกิดเหตุ สถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงราย (กลุ่มงานอากาศเกษตร) ตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย และสถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงราย บริเวณท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวง ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ได้ตรวจวัดสภาพอากาศ ปรากฏชัดเจนว่า ในวันเวลาดังกล่าวมีพายุฝนฟ้าคะนอง ลักษณะของลมกระโชกแรงตอนฝนตก ไม่ได้กระโชกแรงตลอดเวลา แต่จะกระโชกมาเป็นระยะๆ ตามความเร็วลม สาเหตุที่ต้นไม้ในบริเวณดังกล่าวไม่ได้หักโค่นลงมาทุกต้น น่าจะเป็นเพราะลมได้พัดกระหน่ำมาเป็นระลอก เมื่อเข้าปะทะกับต้นไม้ที่อยู่ตรงช่องลมและเป็นด้านหน้าของถนน ทำให้เกิดแรงเหวี่ยง ปกติเมื่อเกิดพายุฝนจะมีต้นไม้หักล้มอยู่แล้ว ซึ่งการหักล้มของต้นไม้ไม่จำเป็นต้องหักล้มลงมาเป็นจำนวนหลายต้น ภัยธรรมชาติจะก่อให้เกิดความเสียหายมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความรุนแรงในแต่ละครั้ง นอกจากนี้ แม้บริเวณที่เกิดเหตุจะเป็นจุดที่กำหนดให้สามารถจอดรถยนต์ได้ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/จะต้องรับผิดชอบ...

จะต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดจากลมพายุฝนซึ่งเป็นเหตุสุดวิสัย ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้นำรถยนต์ไปจอดไว้บริเวณที่เกิดเหตุซึ่งอยู่ใต้ต้นไม้ เพื่อไปทำธุระบริเวณใกล้เคียง ผู้ฟ้องคดีย่อมจะต้องทราบและพึงระมัดระวังว่ารถยนต์ซึ่งเป็นทรัพย์สินของตนอาจจะได้รับความเสียหายจากกิ่งไม้หรือต้นไม้ที่ถูกพายุฝน แต่ผู้ฟ้องคดีไม่สนใจที่จะย้ายรถยนต์ของตนเองไปจอดไว้ในที่ปลอดภัย จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหายขึ้น การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ติดตั้งป้ายแจ้งเตือนไว้ในที่เกิดเหตุ นั้น การติดตั้งป้ายแจ้งเตือนจะต้องเป็นการแจ้งเตือนให้ระวังสิ่งนี้อาจเป็นอันตรายได้โดยสภาพ เช่น สถานที่ก่อสร้างอาคารจะมีการติดตั้งป้ายแจ้งเตือนให้ระวังของตกจากที่สูง แต่บริเวณทางเท้าไม่มีเหตุที่จะต้องติดตั้งป้ายแจ้งเตือนให้ระวังทรัพย์สินเวลาเกิดพายุฝน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ติดตั้งป้ายแจ้งเตือนจึงไม่ถือว่าเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่แต่อย่างใด สำหรับค่าขาดประโยชน์นั้น ระยะทางจากอำเภอขุนตาลถึงอำเภอเมืองเชียงรายมีระยะทางไกลถึง ๖๓.๔ กิโลเมตร (เส้นทางหลัก) สภาพเป็นทางป่าเขาสลับกับหมู่บ้านเป็นระยะๆ ผู้ฟ้องคดีต้องรับส่งคนโดยสารและต้องรับส่งสิ่งของตลอดระยะทางที่เดินรถ รวมทั้งต้องตระเวนซื้อสิ่งของตามที่ผู้ว่าจ้างได้จ้างให้ซื้อแล้วนำไปส่ง จึงเป็นไปไม่ได้โดยแน่แท้ที่ผู้ฟ้องคดีจะวิ่งรถโดยสารได้วันละ ๔ เที่ยว การวิ่งรถโดยสารซึ่งเป็นรถเล็กและจะต้องขนสิ่งของเพื่อไปส่งให้กับผู้ว่าจ้างด้วย ปกติจะวิ่งเพียงวันละ ๑ เที่ยวเท่านั้น

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อสถานที่เกิดเหตุเป็นสถานที่ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดไว้สำหรับเป็นที่จอดรถ อีกทั้งมีการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมในการจอดรถจากประชาชนที่ใช้บริการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการดูแลบริเวณสถานที่จอดรถให้มีความปลอดภัยต่อร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนที่ใช้บริการ ทั้งนี้ ตามอำนาจหน้าที่ที่มาตรา ๕๖ (๖) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้ คดีนี้ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองรับกันว่า ในวันเกิดเหตุมีพายุฝนลมแรง แต่มีเพียงต้นไม้ต้นเดียวเท่านั้นที่โค่นล้มลงมา คือ ต้นไม้ที่โค่นล้มทับรถยนต์ของผู้ฟ้องคดี ส่วนต้นไม้ต้นอื่นๆ รวมทั้งอาคารบ้านเรือนบริเวณใกล้เคียงยังคงมีสภาพปกติ ไม่ได้ได้รับความเสียหายแต่อย่างใด ซึ่งจากภาพถ่ายขณะเกิดเหตุ ต้นไม้ต้นดังกล่าวเป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่และมีความสูงพอสมควรได้หักโค่นลงมาทั้งลำต้น โดยรากของต้นไม้หลุดลอยออกมาจากพื้นดินเกือบทั้งหมด เมื่อนำข้อเท็จจริงทั้งสองประการข้างต้นมาพิจารณา

/โดยตลอด...

โดยตลอดแล้วเห็นได้ว่า แม้ในวันเกิดเหตุจะมีพายุฝนลมแรง แต่ก็มิได้มีความรุนแรงจนถึงขนาดสร้างความเสียหาย ให้แก่ทรัพย์สินและต้นไม้บริเวณสถานที่จอดรถของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นวงกว้าง การที่ต้นไม้ต้นดังกล่าวโค่นล้มลงสร้างความเสียหายให้แก่รถยนต์ของผู้ฟ้องคดี จึงถือเป็นเหตุที่อาจป้องกันได้ถ้าหากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ใช้ความระมัดระวังในการปลูก การค้ำจุนดูแลรักษาและบำรุงต้นไม้ให้มีความมั่นคงแข็งแรงมากกว่านี้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จึงยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นเหตุสุดวิสัยตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกล่าวอ้าง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอ้างว่า ได้ดูแลต้นไม้บริเวณ สถานที่จอดรถโดยจัดแต่งทุกสัปดาห์ แต่ไม่มีเอกสารพยานหลักฐานใดมาแสดงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้ใช้ความระมัดระวังในการดูแลต้นไม้ดังกล่าวเป็นพิเศษอย่างไร ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงเป็นเพียงการกล่าวอ้างลอยๆ ไม่สามารถรับฟังได้ เมื่อความเสียหายเกิดขึ้นบริเวณสถานที่จอดรถซึ่งเป็นบริการสาธารณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จัดให้มีขึ้นตามกฎหมาย และเป็นความเสียหายที่คาดการณ์ได้ว่าอาจเกิดขึ้นได้โดยเฉพาะ ในช่วงที่มีพายุฝนลมแรง ประกอบกับไม่ปรากฏข้อเท็จจริงใดที่แสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ใช้ความระมัดระวังในการปลูก การค้ำจุนต้นไม้ เอาใจใส่ดูแลบำรุงรักษาอย่างเพียงพอ เพื่อให้ต้นไม้ที่โค่นล้มมีความมั่นคงแข็งแรงและสามารถต้านทานพายุฝนลมแรงในระดับหนึ่งได้ พฤติการณ์จึงถือเป็นการประมาทเลินเล่อ เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ ต้องปฏิบัติอันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒๐ ประกอบกับมาตรา ๔๓๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายโดยตรงจึงไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบได้ สำหรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แม้ตามกฎหมายจะมีฐานะเป็นผู้แทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ไม่ต้องรับผิดชอบ เป็นการส่วนตัวในกรณีนี้ ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อข้อเท็จจริงในคดีนี้ปรากฏว่า รถยนต์ของผู้ฟ้องคดี ได้รับความเสียหายจากการที่ต้นไม้ที่อยู่ในความดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โค่นล้มทับรถยนต์ ของผู้ฟ้องคดี เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องเสียค่าซ่อมแซมให้แก่รถซ่อมรถยนต์ และต้องใช้เวลา ซ่อมแซมนานถึง ๓๗ วัน ทำให้ผู้ฟ้องคดีขาดประโยชน์จากการนำรถยนต์ไปใช้ในการรับจ้าง หารายได้ ความเสียหายที่เกิดขึ้นดังกล่าวเป็นผลโดยตรงจากการกระทำละเมิดของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิเรียกร้องเอาค่าเสียหายส่วนนี้จากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ ซึ่งค่าซ่อมแซมรถยนต์ ผู้ฟ้องคดีมีสำเนาใบเสร็จรับเงินค่าซ่อมแซมรถยนต์ของศูนย์บริการช่าง

/มาแสดงว่า...

มาแสดงว่าได้เสียค่าซ่อมแซมรถยนต์เป็นเงินจำนวน ๑๘,๒๕๐ บาท อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง มิได้โต้แย้งในจำนวนความเสียหายของค่าซ่อมแซมรถยนต์ กรณีจึงต้องถือว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการซ่อมแซมรถยนต์เป็นเงินจำนวน ๑๘,๒๕๐ บาท จริง กรณีค่าขาดประโยชน์จากการนำรถยนต์ไปใช้ในการรับจ้างหารายได้จำนวน ๓๗ วัน ที่ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องมาในอัตราวันละ ๑,๐๐๐ บาท นั้น เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองโต้แย้งว่า เป็นอัตราที่สูงเกินไป ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง และผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างโดยไม่มีเอกสารหลักฐานใดมาแสดงยืนยัน ประกอบกับการนำรถยนต์ออกรับจ้างในแต่ละวันจะมีรายได้มากน้อยเพียงใด ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง ค่าขาดประโยชน์จากการนำรถยนต์ออกรับจ้างหารายได้ที่ผู้ฟ้องคดีเรียกร้องมาจึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่าเป็นค่าเสียหายตามความเป็นจริง กรณีเห็นสมควรกำหนดค่าเสียหายในส่วนนี้ตามความเหมาะสมในอัตราวันละ ๕๐๐ บาท จำนวน ๓๗ วัน คิดเป็นเงินจำนวน ๑๘,๕๐๐ บาท ส่วนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปกลับจากที่อยู่ปัจจุบันถึงศาลปกครองเชียงใหม่ในการมายื่นคำฟ้องและมาฟังคำพิพากษาคดีนี้จำนวน ๔,๐๐๐ บาท นั้น ไม่ใช่ความเสียหายที่เป็นผลโดยตรงจากการกระทำละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิเรียกร้องเอาค่าเสียหายในส่วนดังกล่าวจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ สำหรับดอกเบี๋ยนั้น มาตรา ๒๐๖ ประกอบกับมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติให้หนี้อันเกิดแต่มูลละเมิด ให้คิดดอกเบี๋ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันทำละเมิดเป็นต้นไป คดีนี้เหตุละเมิดเกิดขึ้นในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีย่อมมีสิทธิคิดดอกเบี๋ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับตั้งแต่วันดังกล่าว แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเรียกดอกเบี๋ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับตั้งแต่วันฟ้องเป็นต้นไปเท่านั้น กรณีจึงกำหนดให้ได้ไม่เกินคำขอของผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๓๗,๗๕๐ บาท พร้อมดอกเบี๋ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ยกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตามส่วนของการชนะคดีแก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์และแก้ไขเพิ่มเติมอุทธรณ์ว่า จากพยานหลักฐานที่ปรากฏตามรายงานสภาพอากาศของสถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงใหม่ว่า ในวันและเวลาเกิดเหตุมีลมพายุฝน ถึงแม้ว่าต้นไม้ที่ล้มจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ตามปกติของวิญญูชนทั่วไป ก่อนที่จะเกิดลมพายุฝนฟ้าคะนอง เมฆจะต้องก่อตัว ท้องฟ้ามีลักษณะมืดครึ้ม

/ประกอบกับ...

ประกอบกับจะต้องมีฟาร์รอง ทำให้ประชาชนโดยทั่วไปที่จอดรถของตนเองไว้ใต้ต้นไม้ จะต้องระมัดระวังและย้ายรถของตนไปไว้ในบริเวณที่ปลอดภัย เพื่อป้องกันความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้นจากลมพายุฝน และในวันเกิดเหตุผู้ฟ้องคดีก็ต้องทราบที่อยู่แล้วว่า เมื่อเกิดลม พายุฝนรถยนต์ของตนซึ่งจอดอยู่ใต้ต้นไม้จะได้รับความเสียหายจากลมพายุฝน แต่ผู้ฟ้องคดี ก็ไม่ได้ดำเนินการใดที่จะป้องกันทรัพย์สินของตนไม่ให้เกิดความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงควร มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ระมัดระวังรักษาป้องกันทรัพย์สินเยี่ยงวิญญูชน จะพึงระวังรักษาทรัพย์สินของตน นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้จัดให้บริเวณที่เกิดเหตุ เป็นที่จอดรถแบบเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจอดรถ เพียงแต่อนุญาตให้ประชาชนสามารถ จอดรถเพื่อลงไปติดต่อธุระส่วนตัวบริเวณดังกล่าวได้เท่านั้น อีกทั้งความเสียหายที่เกิดขึ้น ไม่ได้เกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ในการดูแลจัดตั้งกั้นไม้บริเวณที่เกิดเหตุ เนื่องจากสภาพต้นไม้ที่ล้มลงมานั้นมีสภาพแข็งแรง แต่เกิดจากลมพายุฝน ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติ โดยทั่วไปที่เมื่อเกิดลมพายุฝนย่อมต้องมีต้นไม้หักล้มก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สิน ของประชาชน อีกทั้งต้นไม้ได้ล้มลงโดยถอนรากออกมาทั้งต้น แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจน ว่าเกิดจากลมพายุที่พัดกระหน่ำอย่างแรง ซึ่งถือเป็นเหตุสุดวิสัยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถป้องกันได้ ไม่ใช่กรณีของต้นไม้ที่มีลักษณะเหี่ยวแห้งอันเกิดจากการละเลย ไม่บำรุงรักษาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อนุโลมให้ผู้ขับรถสามารถนำรถ ไปจอดบริเวณที่เกิดเหตุได้ โดยไม่ได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจอดรถ เมื่อความเสียหาย ที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการบำรุงรักษาต้นไม้ บริเวณที่เกิดเหตุ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วน ของค่าซ่อมแซมรถยนต์ เป็นเงินจำนวน ๑๙,๒๕๐ บาท และค่าขาดประโยชน์จากการนำรถยนต์ ไปใช้ในการรับจ้างหารายได้ของผู้ฟ้องคดี

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ยกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ว่า ต้นไม้ที่ล้มทับรถยนต์ของผู้ฟ้องคดีนั้น เป็นทรัพย์สิน ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งปลูกบริเวณที่จอดรถของประชาชน และสถานที่บริเวณรอบๆ ต้นไม้ นั้น เป็นคอนกรีตซึ่งยากแก่การเจริญเติบโตและขยายตัวของรากไม้สำหรับยึดลำต้น อีกทั้งต้นไม้ ต้นดังกล่าวมีแต่รากฝอยไม่มีรากแก้ว หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ ต้นไม้ต้นดังกล่าวคงไม่ล้มทับรถยนต์ของผู้ฟ้องคดีอย่างแน่นอน นอกจากนี้ สถานที่เกิดเหตุ

/เป็นที่จอดรถ...

เป็นที่จอดรถของประชาชนทั่วไป ดังนั้น เมื่อต้นไม้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อยู่ใกล้บริเวณดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องดูแลตรวจสอบเป็นพิเศษ เนื่องจากคาดหมายได้ว่าหากต้นไม้ล้มลงไปทับรถของประชาชนอาจได้รับความเสียหาย แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้ดำเนินการใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำไม้ค้ำหรือติดป้าย ทั้งลมฝนที่เกิดขึ้นมิได้รุนแรงถึงขนาดเป็นเหตุสุดวิสัย ทั้งนี้ ตามหนังสือสถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงราย ที่ ทก ๐๔๐๙.๐๐๕/๑ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙ สำหรับค่าขาดประโยชน์จากการที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ใช้รถยนต์ออกหารายได้นั้น รถยนต์คันดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพของครอบครัวผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดี ได้ใช้รถยนต์คันดังกล่าวรับจ้างขนส่ง โดยรับจ้างขนส่งผู้โดยสารและสิ่งของตามเส้นทางสายเชียงรายถึงอำเภอขุนตาลทั้งหมดประมาณ ๖๕ กิโลเมตร วันละ ๒ รอบ (๔ เที่ยว) เก็บค่าโดยสารตั้งแต่ ๑๐ ถึง ๕๐ บาท เก็บค่าระวางสิ่งของตั้งแต่ ๓๐ ถึง ๒๐๐ บาท เมื่อหักค่าน้ำมันและค่าธรรมเนียมต่างๆ แล้วคงเหลือวันละ ๓๐๐ ถึง ๕๐๐ บาท เมื่อรถยนต์คันดังกล่าวได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงต้องหยุดประกอบอาชีพรับจ้างขนส่งผู้โดยสารเป็นเวลา ๓๗ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ อันเป็นผลโดยตรงจากการละเลยต่อหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบ คำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมายระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของรถยนต์กระบะที่ดัดแปลงเป็นรถโดยสาร หมายเลขทะเบียน ๑๐ - ๑๙๒๘ เชียงราย เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีได้ให้นายสมศักดิ์ ธิโนชัย สามีของผู้ฟ้องคดีขับรถยนต์คันดังกล่าวออกมารับจ้าง เวลาประมาณ ๑๙.๔๕ นาฬิกา นายสมศักดิ์ได้นำรถยนต์ไปจอดไว้ใต้ต้นไม้บริเวณด้านหน้าธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) ถนนธนาลัย ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นสถานที่ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดไว้สำหรับเป็นที่จอดรถ ในระหว่างที่รถยนต์ของผู้ฟ้องคดีจอดอยู่นั้น ได้เกิดลมพายุฝน ทำให้ต้นไม้ต้นดังกล่าวโค่นล้มทับรถยนต์ของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้นำรถยนต์ที่เสียหายเข้าซ่อมแซม

/ที่อยู่นิยามการช่าง...

ที่อุณิยมการช่าง เลขที่ ๗๐ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลเมืองราย อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย และไปรับรถยนต์ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ใช้เวลาซ่อมแซมทั้งหมด ๓๗ วัน เสียค่าซ่อมแซม เป็นเงินจำนวน ๑๙,๒๕๐ บาท ต่อมา เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีได้มอบอำนาจ ให้นายสมศักดิ์ยื่นคำร้องขอค่าเสียหายต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ สำนักงานเทศบาลนครเชียงราย ที่ ขร ๕๒๐๐๗.๓/๕๖๔๙ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งปฏิเสธการชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี นายสมศักดิ์ซึ่งเป็นผู้รับมอบอำนาจผู้ฟ้องคดี จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือเทศบาลนครเชียงราย ที่ ขร ๕๒๐๐๗.๓/๖๑๕๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือเทศบาลนครเชียงราย ที่ ขร ๕๒๐๐๗.๓/๖๑๕๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นค่าซ่อมแซมรถยนต์ เป็นเงินจำนวน ๑๙,๒๕๐ บาท ค่าขาดประโยชน์ระหว่างรอซ่อมแซมรถยนต์ จำนวน ๓๗ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยคิดค่าขาดประโยชน์วันละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงิน จำนวน ๓๗,๐๐๐ บาท ค่าเดินทางไปและกลับจากที่อยู่ปัจจุบันถึงศาลปกครองเชียงใหม่ เพื่อยื่นคำฟ้องและเดินทางมาฟังคำพิพากษา จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งละ ๒,๐๐๐ บาท เป็นเงิน จำนวน ๔,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๖๐,๒๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับจากวันฟ้องเป็นต้นไป ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๓๗,๗๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับแต่วันฟ้องเป็นต้น ไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ยกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตาม ส่วนของการชนะคดีแก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่เห็นฟ้องด้วย จึงอุทธรณ์คำพิพากษา ของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุดเป็นคดีนี้

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ หากเป็นการกระทำละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า

/ภายใต้บังคับ...

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้... (๖) จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ... มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า ให้เทศบาล... มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้... (๓) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ... มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘ บัญญัติว่า คำว่า “เหตุสุดวิสัย” หมายความว่า เหตุใดๆ อันจะเกิดขึ้นก็ดี จะให้ผลพิบัติก็ดี เป็นเหตุที่ไม่อาจป้องกันได้แม้ทั้งบุคคลผู้ต้องประสบหรือใกล้จะต้องประสบเหตุนั้นจะได้จัดการระมัดระวังตามสมควรอันพึงคาดหมายได้จากบุคคลในฐานะและภาวะเช่นนั้น มาตรา ๒๐๖ บัญญัติว่า ในกรณีนี้อันเกิดแต่มูลละเมิด ลูกหนี้ได้ชื่อว่าผิดนัดมาแต่เวลาที่ทำละเมิด มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า หนี้เงินนั้น ท่านให้คิดดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดร้อยละเจ็ดถึงต่อปี ถ้าเจ้าหนี้อาจจะเรียกดอกเบี้ยได้สูงกว่านั้นโดยอาศัยเหตุอย่างอื่นอันชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้คงส่งดอกเบี้ยต่อไปตามนั้น มาตรา ๔๒๐ บัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น มาตรา ๔๓๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ถ้าความเสียหายเกิดขึ้นเพราะเหตุที่โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นก่อสร้างไว้ชำรุดบกพร่องก็ดี หรือบำรุงรักษาไม่เพียงพอก็ดี ท่านว่าผู้ครองโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นๆ จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน แต่ถ้าผู้ครองได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดเสียหายจะนั้นแล้ว ท่านว่าผู้เป็นเจ้าของจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และวรรคสอง บัญญัติว่า บทบัญญัติที่กล่าวมาในวรรคก่อนนั้นให้ใช้บังคับได้ตลอดถึงความบกพร่องในการปลูกหรือคำจุนต้นไม้หรือกอไม้ด้วย

คดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์ว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ไม่ดูแลติดตั้งกั้นไม้บริเวณที่เกิดเหตุ แต่เกิดจากลมพายุฝนซึ่งถือเป็นเหตุสุดวิสัยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถป้องกันได้ เห็นว่า มาตรา ๕๖ (๖)

/แห่งพระราชบัญญัติ...

แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๑๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้เทศบาลนครมีหน้าที่จัดให้มีและควบคุมที่จอดรถ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวที่จะต้องควบคุมที่จอดรถ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมรับมาในคำอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อนุญาตให้ผู้ขับรถสามารถนำรถไปจอดบริเวณถนนหน้าศาล ตำบลดงเค็ง อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา และบริเวณบาทวิถีริมถนนดังกล่าวมีไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ขึ้นอยู่ ประกอบกับช่วงเวลาที่เกิดเหตุ คือ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ เป็นช่วงฤดูฝน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหน้าที่ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการดูแลบริเวณสถานที่จอดรถให้มีความปลอดภัยต่อร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนที่ใช้บริการ ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจอดรถบริเวณดังกล่าวหรือไม่ก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของรถยนต์กระบะที่ดัดแปลงเป็นรถโดยสาร หมายเลขทะเบียน ๑๐ - ๑๙๒๘ ยะลา เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ เวลาประมาณ ๑๙.๔๕ นาฬิกา นายสมศักดิ์ ธิโนชัย สามีของผู้ฟ้องคดีได้นำรถยนต์คันดังกล่าวไปจอดไว้ใต้ต้นไม้บริเวณด้านหน้าธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) ถนนหน้าศาล ตำบลดงเค็ง อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา และได้เกิดลมพายุฝนพัดต้นไม้ต้นดังกล่าวจนโค่นล้มทับรถยนต์ของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยอมรับข้อเท็จจริงว่า ในวันเกิดเหตุมีพายุฝนลมแรง แต่มีเพียงต้นไม้ต้นเดียวเท่านั้นที่โค่นล้มลงมา คือ ต้นไม้ที่โค่นล้มทับรถยนต์ของผู้ฟ้องคดี ส่วนต้นไม้ต้นอื่นๆ รวมทั้งอาคารบ้านเรือนบริเวณใกล้เคียงยังคงมีสภาพปกติ ไม่ได้รับความเสียหายแต่อย่างใด และเมื่อพิจารณาภาพถ่ายขณะเกิดเหตุแล้วเห็นว่า ต้นไม้ต้นดังกล่าวเป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่และมีกิ่งจำนวนมาก ได้หักโค่นลงมาทั้งลำต้น โดยรากของต้นไม้หลุดลอยออกมาจากพื้นดินเกือบทั้งหมด นอกจากนี้ ต้นไม้ต้นดังกล่าวมีแต่รากฝอย ไม่มีรากแก้วซึ่งเป็นส่วนที่ยึดลำต้นให้มีความมั่นคงแข็งแรง ประกอบกับสถานที่ปลูกต้นไม้โดยรอบเป็นคอนกรีต ทำให้พื้นผิวดินที่รากของต้นไม้จะใช้ยึดเกาะจึงมีไม่เพียงพอ ต้นไม้จึงมีอาจจะต้านกระแสลมได้ แม้ว่าจากพยานหลักฐานที่ปรากฏตามรายงานสภาพอากาศของสถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงใหม่ ตามหนังสือสถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงใหม่ ที่ ทก ๐๔๐๙.๐๐๕/๑ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙ จะระบุว่า ในวันและเวลาเกิดเหตุได้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองก็ตาม แต่ก็ไม่รุนแรงถึงขนาดที่จะหักโค่นต้นไม้ใหญ่ได้ ดังจะเห็นได้จากการที่มีต้นไม้บริเวณที่เกิดเหตุหักโค่นลงเพียงต้นเดียว ซึ่งหากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีแผนการตัดแต่งกิ่งไม้ประจำปี

/จบประมาณ...

งบประมาณ หรือได้พิจารณาถึงสถานที่ปลูกต้นไม้ประกอบกับลักษณะของต้นไม้ที่เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ มีกิ่งจำนวนมาก และไม่มีรากแก้ว แล้วปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังตามสมควรหรือเอาใจใส่ตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของต้นไม้ อันพึงคาดหมายได้ในภาวะเช่นนั้นแล้ว ก็ย่อมไม่เกิดเหตุดังกล่าว เหตุดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อาจป้องกันได้ แต่หาได้ดำเนินการดังกล่าวไม่ จึงมิใช่เหตุสุดวิสัยตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะยกขึ้นอ้างเพื่อปฏิเสธความรับผิดชอบดังกล่าวได้ เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรในการดูแลต้นไม้บริเวณสถานที่จอดรถในเขตเทศบาลผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อป้องกันการเกิดความเสียหายกรณีจึงถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติในการควบคุมที่จอดรถของเทศบาล เป็นเหตุให้รถยนต์ของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ ประกอบกับมาตรา ๔๓๔ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ข้อนีจึงฟังไม่ขึ้น

ส่วนอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ว่า ผู้ฟ้องคดีควรคาดการณ์ได้ว่า หากมีพายุฝนและลมกระโชกแรง ต้นไม้อาจหักตกลงมาทำรถยนต์เสียหายได้ นั้น เห็นว่า สถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงรายได้รายงานข้อมูลสภาพอากาศเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือสถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงราย ที่ ทก ๐๔๐๙.๐๐๕/๑ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ว่า ได้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองที่สถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงราย (กลุ่มงานอากาศเกษตร) ตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ตั้งแต่เวลา ๒๐.๓๓ นาฬิกา ถึงเวลา ๒๒.๑๐ นาฬิกา และได้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองที่สถานีอุตุนิยมวิทยาเชียงราย บริเวณท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวงตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ตั้งแต่เวลา ๒๐.๔๓ นาฬิกา ถึงเวลา ๒๒.๑๐ นาฬิกา จากข้อเท็จจริงดังกล่าว จึงเห็นได้ว่า ในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ได้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองบริเวณอำเภอเมืองเชียงรายประมาณเวลา ๒๐.๓๓ นาฬิกา เป็นต้นไป เมื่อผู้ฟ้องคดีนำรถยนต์มาจอดไว้ใต้ต้นไม้บริเวณด้านหน้าธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) ถนนธนาลัย ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เวลาประมาณ ๑๙.๔๕ นาฬิกา จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีนำรถยนต์มาจอดในที่ที่เกิดเหตุซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ไม่ไกลจากตำบลป่าอ้อดอนชัยและตำบลบ้านดู่ก่อนที่จะเกิดพายุฝนฟ้าคะนองเป็นเวลาถึง ๔๕ นาที ผู้ฟ้องคดีจึงมีอาจคาดการณ์ได้ว่าจะมีพายุฝน

/และลมกระโชก...

และลมกระโชกแรงเกิดขึ้นในบริเวณดังกล่าวที่อาจเป็นเหตุให้ต้นไม้หักโค่นลงมาทับรถยนต์เสียหาย อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอนี้จึงฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

กรณีมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพียงใด เห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด และวรรคสอง บัญญัติว่า อนึ่ง ค่าสินไหมทดแทนนั้น ได้แก่การคืนทรัพย์สินอันผู้เสียหายต้องเสียไปเพราะละเมิด หรือใช้ราคาทรัพย์สินนั้น รวมทั้งค่าเสียหายอันจะพึงบังคับให้ใช้เพื่อความสะดวกเสียหายอย่างใด ๆ อันได้เกิดขึ้นนั้นด้วย เมื่อพิจารณาสำเนาใบเสร็จรับเงินของศูนย์นิคมการค้า ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ ที่ระบุรายการอะไหล่รถยนต์ที่ต้องเปลี่ยนและซ่อม พร้อมค่าดำเนินการประกอบกับภาพถ่ายรถยนต์ในที่เกิดเหตุ เห็นว่า ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมรถยนต์ จำนวน ๑๙,๒๕๐ บาท เป็นค่าเสียหายที่เป็นผลโดยตรงมาจากการกระทำละเมิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องรับผิดชอบ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้อุทธรณ์โต้แย้งว่าเป็นจำนวนเงินที่สูงเกินสมควร กรณีจึงต้องถือว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการซ่อมแซมรถยนต์เป็นเงินจำนวน ๑๙,๒๕๐ บาท จริง อันเป็นจำนวนเงินที่สมควรแล้ว ส่วนค่าขาดประโยชน์จากการนำรถยนต์ไปใช้ในการรับจ้างหารายได้ จำนวน ๓๗ วัน ซึ่งผู้ฟ้องคดีขอมาในอัตราวันละ ๑,๐๐๐ บาท นั้น เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้ใช้รถยนต์คันดังกล่าวรับจ้างขนส่ง โดยวิ่งรับจ้างขนส่งผู้โดยสารและสิ่งของตามเส้นทางตัวเมืองจังหวัดเชียงรายถึงอำเภอขุนตาล การที่ผู้ฟ้องคดีต้องขาดประโยชน์จากการนำรถยนต์คันดังกล่าวไปใช้ในการรับจ้างหารายได้เป็นเวลา ๓๗ วัน จึงเป็นผลโดยตรงมาจากการกระทำละเมิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องรับผิดชอบเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างโดยไม่มีพยานหลักฐานใดมาแสดงยืนยันว่าผู้ฟ้องคดีขาดรายได้จากการนำรถยนต์ออกมารับจ้างวันละเท่าใด ศาลจึงมีอำนาจกำหนดให้ตามที่เห็นสมควร เมื่อศาลปกครองชั้นต้นกำหนดค่าเสียหายส่วนนี้ในอัตราวันละ ๕๐๐ บาท จำนวน ๓๗ วัน เป็นเงินจำนวน ๑๘,๕๐๐ บาท และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้อุทธรณ์คัดค้านว่าเป็นจำนวนเงินที่สูงเกินสมควร จึงเห็นว่าค่าขาดประโยชน์จากการนำรถยนต์ไปใช้ในการรับจ้างหารายได้ที่ศาลปกครองชั้นต้นกำหนดให้เป็นจำนวนเงินที่สมควรแล้ว ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๗,๗๕๐ บาท เมื่อค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวเป็นหนี้อันเกิดแต่มูลละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงตกเป็นผู้ผิดนัดนับแต่เวลาที่ทำละเมิดตามมาตรา ๒๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คือ นับจากวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยในระหว่าง

/ผิดนัดในอัตรา...

ผิดนัดในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันดังกล่าวเป็นต้นไป ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ดอกเบี้ยนับจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ศาลจึงมีอาจกำหนดให้เกิน คำขอของผู้ฟ้องคดี

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๓๗,๗๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ยกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตามส่วนของการชนะคดีแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ศาลปกครองสูงสุด เห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

นายประสัท พงษ์สุวรรณ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายพรชัย มั่นสศิริเพ็ญ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายชูชาติ อัครโรจน์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายมานิตย์ วงศ์เสรี
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายประนัย วณิชชานนท์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายพินิจ มั่นสัมฤทธิ์

